

De echtscheidingswet van 12.04.2007.

Vanaf 01.09.2007 komt de nieuwe echtscheidingswet van 12.04.2007 in werking. Als meest opvallende kenmerken gaat deze wetgeving uit van een “*recht op echtscheiding*” en voert ze de “*schuldloze echtscheiding*” in. Centraal staat de vrijheid om te scheiden, desnoods ten koste van de verantwoordelijkheid voor de andere partner.

De echtscheiding met onderlinge toestemming blijft gehandhaafd doch heeft een nieuwe echtscheidingsvorm toegestaan “*de echtscheiding op basis van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk*” (E.O.O.)

Voor een E.O.T moeten partijen een volledig akkoord hebben over de gevolgen van de echtscheiding. De voorwaarden voor een E.O.O. zijn niet even strikt voor de echtgenoten die een dergelijk akkoord niet bereiken.

De E.O.O. komt in de plaats van de huidige echtscheiding op grond van bepaalde feiten die werd afgeschaft. Met onherstelbare ontwrichting wordt de situatie bedoeld waarin het voor de echtgenoten redelijkerwijze onmogelijk is geworden hun samenleving voort te zetten dan wel te hervatten. Dit kan aangetoond worden aan de hand van:

- Concrete gegevens;
- een feitelijke scheiding
- een herhaalde verklaring na een zekere wachtperiode;

Deze E.O.O. kan steeds worden gevoerd door één echtgenoot afzonderlijk (de éézijdige E.O.O.). Wordt de E.O.O. opgestart op basis van de feitelijke scheiding of op verklaring dan heeft de andere echtgenoot de mogelijkheid om zich in de loop van de procedure met die vordering akkoord te verklaren (aanvaarde E.O.O.).

Wordt de vordering gezamenlijk ingesteld (gezamenlijke E.O.O.), dan wordt de vereiste periode van feitelijke scheiding of de wachtperiode (reflexieperiode) ingekort van één jaar naar 6 maanden.

EERSTE GROND: concrete gegevens van onderstelbare ontwrichting.

De onderstelbare ontwrichting kan met alle wettelijke middelen bewezen worden zodat de rechter onmiddellijk de echtscheiding kan uitspreken.

Eén en ander kan worden bewezen door de fout van de andere echtgenoot aan te tonen waardoor een voortzetting of hervatting van het samenleven onmogelijk werd gemaakt. In dit verband blijft de betrapting op overspel toegelaten.

Het bewijs van de onherstelbare ontwrichting kan ook geleverd worden door andere feiten die niet toerekenbaar zijn aan de andere partner zoals de toestand van krankzinnigheid of het feit dat beide partijen met een andere partner samenleven.

TWEEDE GROND: een feitelijke scheiding van 6 maanden of één jaar.

Bij een gezamenlijke E.O.O. volstaat de feitelijke scheiding van zes maanden. Bij een éézijdige E.O.O. bedraagt de vereiste periode van feitelijke scheiding één jaar.

De duur van de feitelijke scheiding mag worden bewezen met alle wettelijke middelen. Doorgaans volstaat een attest van domiciliëring op afzonderlijke adressen.

DERDE GROND: een afgelegde verklaring:

De onherstelbare ontwrichting kan ook blijken uit een verklaring van de echtgenoten zelf. Het verzoek tot echtscheiding moet daartoe tweemaal worden gedaan, vergelijkbaar met een E.O.T., met een tussenperiode van drie maanden in geval van gezamenlijke of aanvaarde E.O.O. en een reflexieperiode van één jaar bij niet aanvaarde E.O.O.

ONDERHOUDSBIJDRAGES : op welke wijze wordt de onderhoudsuitkering bepaald na een E.O.O. ?

Afspraken kunnen contractueel worden vastgelegd. Indien deze afspraken gemaakt worden vóór ontbinding van het huwelijk is deze aan een bijzondere rechterlijke controle onderworpen.

Na het ontbinding van het huwelijk zijn partijen contractueel vrij en hoeft de alimentatieovereenkomst niet gehomologeerd te worden. Zij kan eventueel in het echtscheidingsvonnis (gezamenlijke E.O.T.) als deelakkoord worden gehomologeerd.

In de navolgende omstandigheden kan geen onderhoudsuitkering worden gevorderd:

- Indien de hoofdigde echtgenoot zich schuldig zou hebben gemaakt aan **partnergeweld**;
- Indien de behoeftige echtgenoot een **zware fout** heeft begaan die de voortzetting van de samenleving onmogelijk heeft gemaakt (overspel, gewelddaden, mishandeling, grove beledigingen). Dit betekent dat aan een manifest schuldige echtgenoot geen onderhoudsuitkering kan toekomen.
- Indien de **staat van behoeftigheid** van de behoeftige echtgenoot het gevolg is van **een éézijdige beslissing** die niet was ingegeven door de noden van de familie, kan de vordering geweigerd (of verminderd) worden.

Welke levensstandaard ?

In de vroegere echtscheidingsregeling gold de vroegere huwelijkse levensstandaard als referentiestandaard. Deze wordt afgeschaft en vervangen door het begrip "*de staat van behoefte*". De staat van behoefte is de behoeftigheid zoals in het algemeen onderhoudsrecht bedoeld.

De rechter kan hierbij rekening houden met de aanzienlijke terugval in de economische situatie van de uitkeringsgerechtigde in functie van de concrete omstandigheden van een dossier zoals de duur van het huwelijk, de leeftijd van de partijen, organisatie van het gezin en de noodzaak van eventuele kinderopvang.

Dit betekent dat de referentiestandaard hoger zal liggen voor een ex-echtgenoot met een zekere leeftijd die langdurig thuis gebleven is om de huishouding te verzorgen.

Nieuwe omstandigheden ?

De nieuwe echtscheidingsregeling biedt ook meer mogelijkheden voor de rechtbank om de alimentatiebijdrage te verhogen, te verminderen of af te schaffen als het bedrag ervan niet meer aangepast is tengevolge nieuwe omstandigheden onafhankelijk van de wil van partijen. Daar waar in het verleden er slechts een beperkte herzieningsmogelijkheid bestond is deze thans verruimd.

De onderhoudsuitkering **beëindigt** in de volgende gevallen:

- Door het verstrijken van de maximale termijn zoals bepaald door de rechter waarna de onderhoudsgerechtigde economisch zelfredzaam moet kunnen worden, bijvoorbeeld na bijscholing. Ook kan een degressief bedrag worden toegekend.
- De onderhoudsuitkering mag niet langer zijn dan de duur van het huwelijk (zonder rekening te houden met de duur van de voorhuwelijkse samenwoning en zonder rekening te houden met de duur van de feitelijke scheiding). Slechts in **zeer uitzonderlijke omstandigheden** kan deze termijn worden verlengd wanneer de onderhoudsgerechtigde nog steeds in staat van behoefte verkeert

waarbij de uitkering in maximum (en niet meer minstens) het bedrag van deze staat van behoefte dient te dekken. De uitzonderlijke verlenging beperkt zich dan tot het strikt noodzakelijke.

- De onderhoudsuitkering kan eveneens verstrijken wanneer de uitkeringsgerechtigde wettelijk gaat samenwonen of hertrouwt. De rechter kan de onderhoudsuitkeringen ook beëindigen bij het aangaan van een nieuwe relatie “*als waren ze gehuwd*”.

Zonder te willen ingaan op de technische aspecten van deze procedure is het van belang te melden dat er een aantal overgangsmaatregelen werden vastgelegd rekeninghoudend met de inwerkingtreding van de nieuwe wet vanaf 01.09.2007.

Overgang ?

Het overgangsrecht betreft in hoofdzaak de E.O.O.

De hangende procedure wordt beheerst door het oude recht zowel voor wat betreft de gronden tot echtscheiding als voor wat betreft de alimentatieplichten. Wel wordt op de hangende procedure de nieuwe berekeningswijze van de alimentatie onmiddellijk van toepassing. Als hangende procedure wordt gemeld de procedure “*waarin nog geen eindvonnis is uitgesproken*”.

Voor de echtscheidingen die definitief werden uitgesproken voor 01.09.2007 blijven de alimentatierechterlijke gevolgen definitief verworven of uitgesloten. De herziening van het bedrag zal evenwel volgens de nieuwe regels verlopen alsook de bepaling van de maximum duur van de alimentatie:

- o Indien de rechter geen termijn voor de alimentatie heeft bepaald dan wordt de maximum duur zijnde de huwelijksduur toegepast met als startdatum 01.09.2007.
- o Heeft de rechter wel een maximum duur bepaald dan wordt die in principe gerespecteerd zonder evenwel de huwelijksduur te berekenen vanaf 01.09.2007 te mogen overschrijden.

René Kumpen, advocaat-vennoot.

[ARGUS Advocaten](#)

Kol. Dusartplein 34 bus 1

B-3500 Hasselt

Tel: +32.(0)11.28.64.26

Fax: +32.(0)11.22.15.90

www.argusadvocaten.be

rene.kumpen@argusadvocaten.be